

XUSUSIY TIBBIYOT MARKAZI MIJOZLARI VA XODIMLARI UCHUN AXBOROT TIZIMINI YARATISH

S. N. Djumayev

*Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
Samarqand filiali katta o'qituvchisi
sindordjumayev@gmail.com*

N. U. Narzullayeva

*Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
Samarqand filiali dotsenti
nigacool89@gmail.com*

A. A. Abdinobiyev

*Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
Samarqand filiali assistenti
a.a.abdinobiyev@gmail.com*

Sh. B. Keldibekov

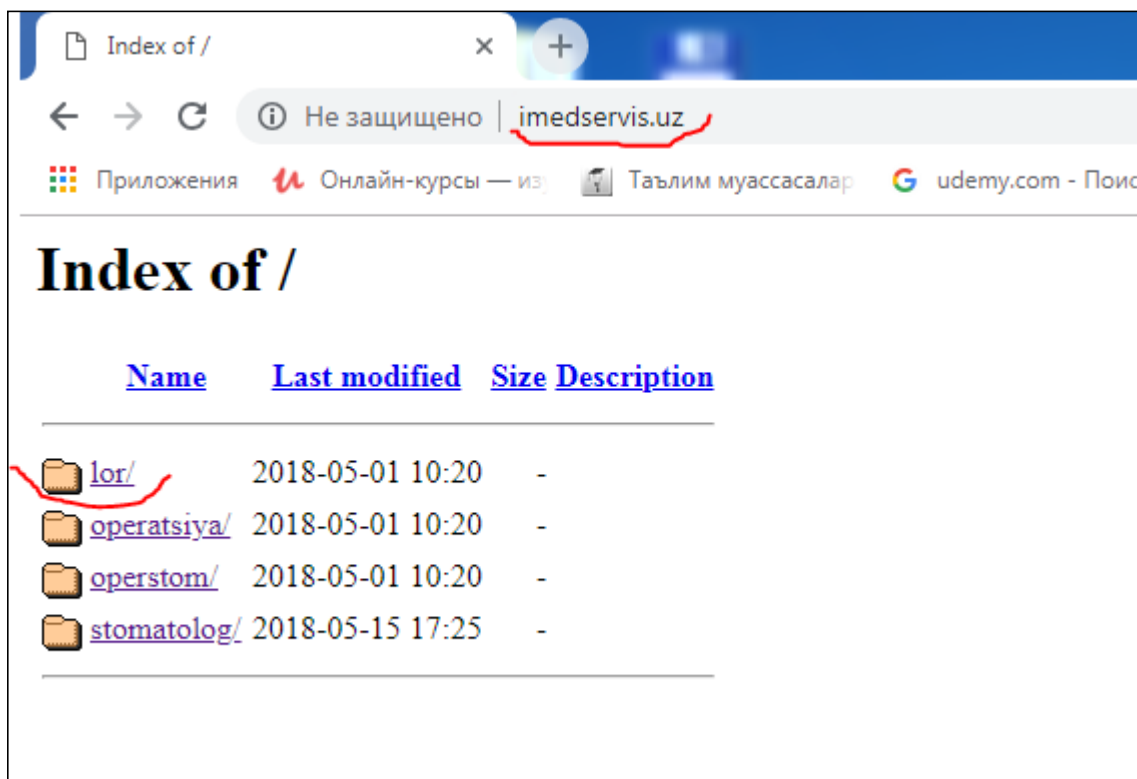
*Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
Samarqand filiali talabasi
shohjahonk091@gmail.com*

Annotatsiya: Ushbu maqolada xususiy tibbiyot muassasalari uchun yaratilgan axborot tizmidan foydalanish yo'riqnomasi va tizim funksiyalari bayon qilingan.

Kalit so'zlar: Axboot tizimi, login, parol, dasturlash tili, ma'lumotlar bazasi, kasalliklar tarixi, vrachlar ro'yxati, sahifalar turlari.

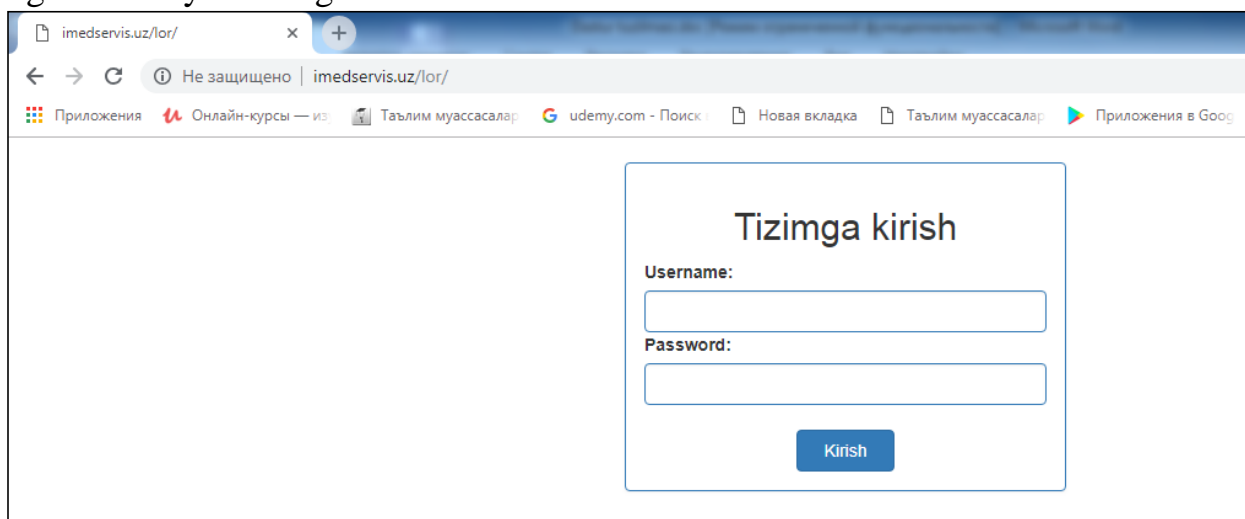
Dastur barcha turdagi operatsion tizimlari uchun MySQL va PHP tilida yaratilgan bo'lib, uning vazifasi xususiy tibbiyot muassasalarida mijozlarga xizmat ko'rsatishni avtomatlashtirishdan iborat. Hozirgi kunda ish faoliyatida ro'yxatdan o'tkazish va xizmat ko'rsatish masalalarini avtomatlashtirish dolzarb bo'lib qolmoqda. Ana shu va boshqa ayrim muammolarni hisobga olib bu jarayonlarni avtomatlashtiruvchi dasturiy tizim yaratish masalasi yuzasidan ishning dolzarbligini anglab olish mumkin.

Dasturdan foydalanuvchilar uchun ko'rsatmalar. Bu dastur barcha turdagi operatsion tizimlari uchun MySQL va PHP muhitida yaratilgan bo'lib, tizimni ishga tushirish uchun web brauzer oynasidagii manzil satriga quyidagi nomni yozishimiz kerak bo'ladi. Natijada 1-rasmdagi kabi tizim bosh oy asi ishga tushadi.

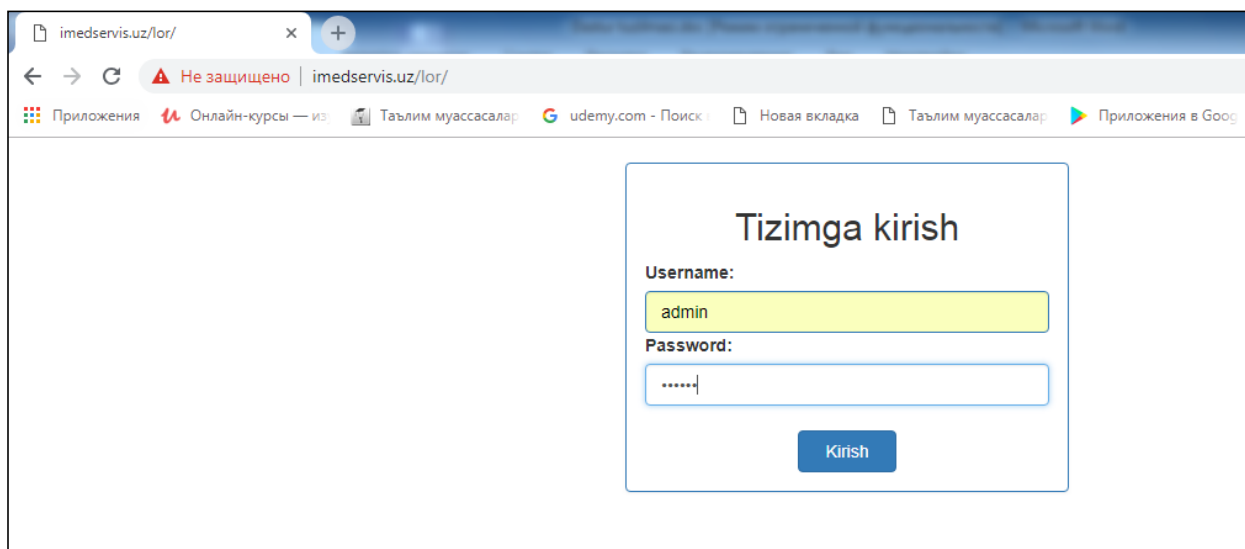
1-rasm. Imedservis dasturining bosh oynasi.

Ko‘rib turganimizdek bu yerda tibbiyot muassasasining 4 ta turdagi mutaxassislari ko‘rigi kiritilgan. Bundan biz o‘zimizga kerakli mutaxassislikni tanlaymiz, ya’ni “LOR” bo‘limiga kiramiz. Shunda bizga 2-rasmdagi bo‘lim oynasiga kirish oynasi ishga tushadi.

2-rasm. Pechat dasturining interfeysi.

Bu oynadan tizimga kirish uchun Login va Parolni teramiz. Login va Parol muassasaning tegishli javobgar xodimigagina ma’lum bo‘ladi(3-rasm).

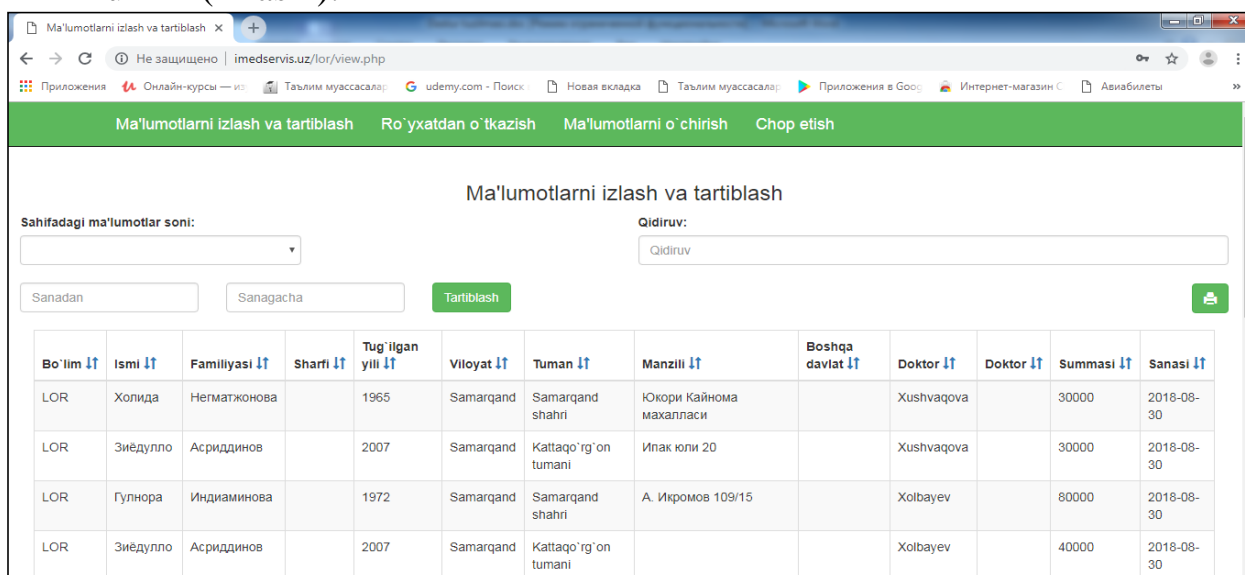
3-rasm. Pechat dasturining interfeysi.

Login va Parol to‘g‘ri kiritlgandan so‘ng, tibbiyot muassasasining “LOR” bo‘limiga tegishli ma‘lumotlar oynasi ishga tushadi.

Bu oynada “LOR” bo‘limiga oid mijozlar bilan ishlaydigan quyidagi bandlar mavjud(4-rasm):

- Umumiy mijozlar haqida;
- Ma‘lumotlarni izlash va tartiblash;
- Ro‘yxatdan o‘tkazish;
- Ma‘lumotlarni o‘chirish;
- Chop etish.

Bulardan biz mijozlar haqida umumiy ma‘lumotlarni quyidagi oynadan olishimiz mumkin(4-rasm):

4-rasm. Pechat dasturining interfeysi.

Agar “Ma’lumotlarni izlash va tartiblash” bandiga kiradigan bo‘lsak, u yerdan mijozlarni kerakli xususiyatlari bo‘yicha izlab topishimiz va tartiblashimiz mumkin. Masalan, 2018 yil 10-avgustdan 30-avgustgacha kelgan mijozlar haqida ma’lumot olmoqchi bo‘lsak, quyidagi oynadagi kabi so‘rov berib natijalarni olishimiz mumkin(5-rasm).

The screenshot shows a web browser window with the URL `imesdervis.uz/lor/view.php`. The page title is "Ma'lumotlarni izlash va tartiblash". There are navigation tabs: "Ma'lumotlarni izlash va tartiblash", "Ro'yxatdan o'tkazish", "Ma'lumotlarni o'chirish", and "Chop etish".

Search filters include "Sahifadagi ma'lumotlar soni:" (dropdown), "Qidiruv:" (input field with "Qidiruv" text), and date range filters: "2018-08-10" and "2018-08-30" (both highlighted with a red circle), and a "Tartiblash" button.

Ismi	Familiyasi	Sharfi	Tug'ilgan yili	Viloyat	Tuman	Manzili	Telefon nomeri	Ish joyi	Passporti	Doktor	Summasi	Sanasi
Дилмурод	Бобонов			Samarqand	Samarqand shahri					Xolbayev	40000	2018-08-10
Мадина	Сиддикова		1992	Samarqand	Samarqand shahri	Сарой махалла	932332023			Xolbayev	20000	2018-08-10
Самир	Хасанов		2011	Samarqand	Samarqand shahri	Равнак 25	915554129			Xushvaqova	50000	2018-08-10
Самир	Хасанов		2011	Samarqand	Samarqand shahri	Равнак 25	915554129			Xolbayev	40000	2018-08-10
Фариджон	Раджабов		1999	Samarqand	Pastdarg'om tumani	Тор арик махалласи	995968504			Xushvaqova	30000	2018-08-10

5-rasm. Ma’lumotlarni izlash va tartiblash oynasi.

Yoki bo‘lmasa izlashni boshqa parametrlar orqali ham amalga oshirish mumkin, masalan, ism familiyani kiritish orqali mijozlarni izlash mumkin(6-rasm).

The screenshot shows the same web browser window. The search filter "Qidiruv:" now contains the text "Шахноза" (highlighted with a red circle). Below it are "Sanadan" and "Sanagacha" input fields, and a "Tartiblash" button.

Bo'lim	Ismi	Familiyasi	Sharfi	Tug'ilgan yili	Viloyat	Tuman	Manzili	Boshqa davlat	Doktor	Doktor	Summasi	Sanasi
LOR	Шахноза	Мухторова		1994	Samarqand	Samarqand shahri	Хужасоат 31		Xushvaqova		25000	2018-08-28
LOR	Шахноза	Мухторова		1994	Samarqand	Samarqand shahri	Хужасоат 31		Xolbayev		25000	2018-08-27
LOR	Шахноза	Тошмуродова		1979	Samarqand	Pastdarg'om tumani	Аброр махалласи		Xushvaqova		50000	2018-08-15
LOR	Шахноза	Мухторова		1994	Samarqand	Samarqand shahri	Хужасоат		Xushvaqova		50000	2018-08-04

6-rasm. Ma’lumotlarni izlash va tartiblash oynasi.

Mijozlar haqidagi ma'lumlarni qog'ozga chop etish uchun oynaning "chop etish" bandidan foydalanamiz(7-rasm).

Ismi	Familiyasi	Sharfi	Doktor	Chop etish
Зиёдулло	Асриддинов		Xolbayev	
Гулнора	Индиаминова		Xolbayev	
Зиёдулло	Асриддинов		Xushvaqova	
Холлада	Негматжонова		Xushvaqova	
Раъно	Божигитова		Xolbayev	

7-rasm. Chop etish oynasi.

Bu oynadan har bir mijoz haqidagi ma'lumotni alohida shaklida chop etib olishimiz mumkin bo'ladi(8-rasm).

Mizoj haqida ma'lumot

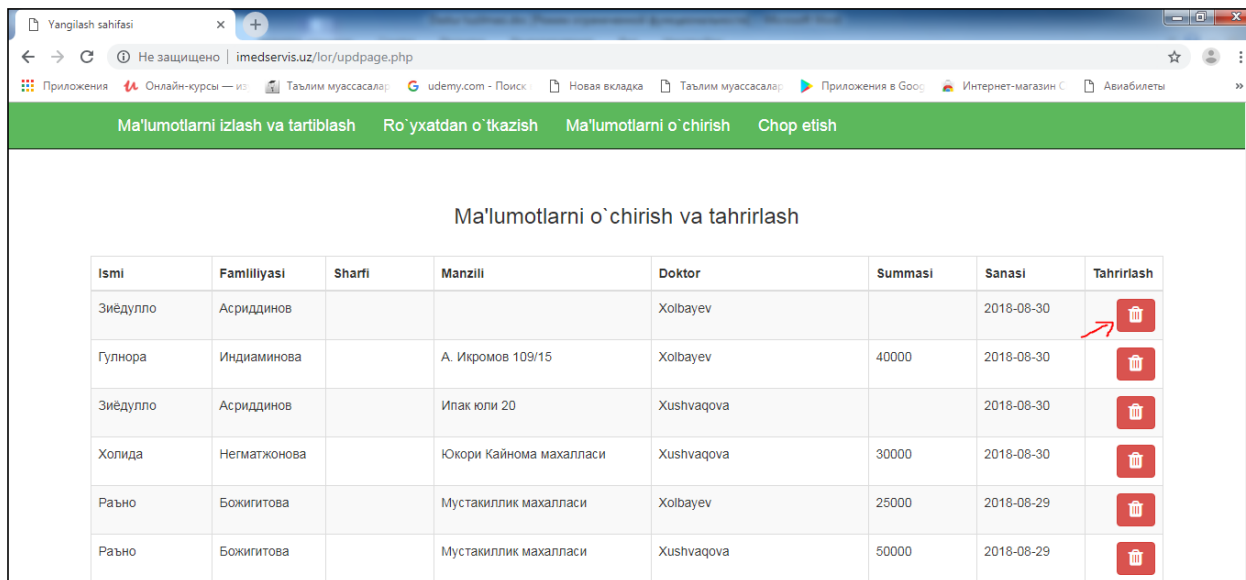
	Ismi:	Зиёдулло
	Familiyasi:	Асриддинов
	Sahrifi:	
	Manzili:	Samarqand viloyati Kattaqo'rg'on tumani
Doktor:	Xolbayev	
Operatsiya turi:	Пром п/л носа с лекарством	
Operatsiya summasi:	40000 so'm	
Ro'yxatdan o'tkazilgan sanasi:	2018-08-30	

Logout

8-rasm. Mijoz haqida ma'lumotni chop etish oynasi.

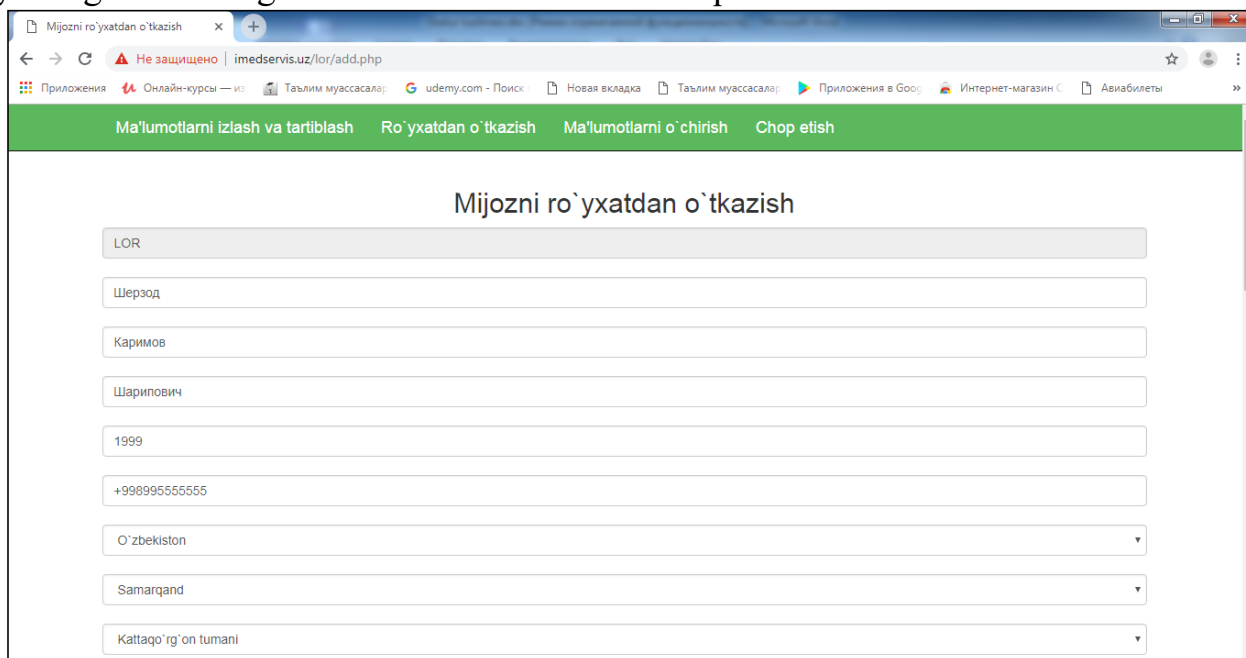

Mijozlar haqidagi ma'lumotlarni tahrirlash yoki bazadan o'chirish uchun "Ma'lumotlarni o'chirish" bandidan foydalanamiz(9-rasm). Bu oynadan har bir foydalanuvchini alohida o'chirishimiz mumkin bo'ladi.

9-rasm. Ma'lumotlarni o'chirish va tahrirlash oynasi.

Yangi kelgan mijozlarin bazaga kiritish uchun "Ro'yxatdan o'tkazish" bandidan foydalaniladi(10,11,12,13-rasmlar). Mijozni ro'yxatdan o'tkazish uchun bu oynadagi barcha tegishli bo'limlarni to'ldirib chiqamiz.

10-rasm. Ro'yxatdan o'tkazish oynasi.

11-rasm. Ro`yxatdan o`tkazish oynasi.

12-rasm. Ro`yxatdan o`tkazish oynasi.

13-rasmda yuqoridagi ro`yxatga kiritgan mijozimizni ism familiyasini ko`rishimiz mumkin.

Ismi	Familiyasi	Sharfi	Manzili	Doktor	Summasi	Sanasi	Tahrirlash
Шерзод	Каримов	Шарипович		Doktorni tanlang:		2018-08-30	
Зиёдулло	Асриддинов			Xolbayev		2018-08-30	
Гулнора	Индиаминова		А. Икромов 109/15	Xolbayev	40000	2018-08-30	

13-rasm. Ma'lumotlarni o`chirish va tahrirlash oynasi.

Ana shu shaklda dasturning boshqa bo`limlarini faoliyatini ham olib borish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Проектирование и разработка web приложений. А.Ф.Тузовский, Москва Юрайт 2016.
2. Кузнецов М.В. MySQL 5 (+CD). СПб.: БХВ- Санкт-Петербург, 2006.
3. Islomov S. Z. et al. New authentication scheme for cloud computing //Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems. – 2018. – Т. 10. – №. 10. – С. 2316-2319.
4. Djumayev S. N., Shodmonov D. A., Ortiqova N. E. Ta'limda mobil ilovalardan foydalanish imkoniyatlari: Possibilities of Using Mobile Applications in Education //INTERNATIONAL JOURNAL OF THEORETICAL AND APPLIED ISSUES OF DIGITAL TECHNOLOGIES. – 2023. – Т. 4. – №. 2. – С. 90-95.
5. Sulyukova L. F., Yakubjanova D. K., Djumaev S. N. Modeling and assessment of the energy state of the technological system of mechanical processing when creating digital twins //E3S Web of Conferences. – EDP Sciences, 2023. – Т. 402. – С. 03010.
6. Mamaraufov O. A., Fayzimuratov N. B., Djumaev S. N. PURPOSE AND SIGNIFICANCE OF INTELLECTUAL PROCESSING OF VIDEOS //SCIENTIFIC REVOLUTIONS: ESSENCE AND ROLE IN THE DEVELOPMENT OF SCIENCE AND TECHNOLOGY. – 2021. – С. 13-17.